

FINAL DE CURS

“made in covid”

Aquest final de curs és diferent. Estem en un moment d'alta complexitat emocional. El ritme quotidià s'ha aturat per la pandèmia i ens està fent replantejar i reformular com vivim i ens relacionem amb nosaltres mateixos/es, amb els altres i amb el món. Les escoles s'han reinventat per seguir fent la tasca educativa. Ara, l'alumnat, les famílies i tota la comunitat viu un final de curs molt diferent. Des de l'escola, en la funció d'acompanyament de processos vitals, es fa essencial cuidar el tancament d'aquest curs tant diferent. Des de SEER, et proposem 10 verbs. Accions que et poden orientar per vetllar pel tancament d'aquest final de curs.

MIRAR

La mirada condiona la vivència. Proposa't mirar aquest final de curs com una oportunitat per compartir amb els alumnes un final de curs complex.

CONFIAR

La situació actual ens fa conviure amb interrogants, condicionants i fins i tot resistències. Confia en les teves possibilitats, les del claustre i les del centre per trobar els recursos necessaris per poder oferir el millor acompanyament possible.

COMPRENDRE

Cada família ha viscut el confinament d'una forma diferent. Dóna lloc a les diferents vivències i realitats de cada alumne.

RECONÈIXER

Treballa de forma conscient el reconeixement en el grup classe. Aprofita l'ús de rituals i simbolismes per donar lloc a tots els elements que formen part d'aquesta història (alumnat, famílies, experiències, emocions...).

SENTIR

Proposa espais sentits i introspectius perquè els alumnes puguin connectar amb el cos emocional. Generar un espai de seguretat, respecte i confiança facilitarà el desenvolupament de la consciència i de l'expressió emocional. Si això és difícil, passar primer pel cos físic pot ajudar.

COMPARTIR

Si entenem compartir com: “partir plegats” cap a un lloc, inicia converses que puguin ser aprofitades per obrir cor entre el grup. Pot resultar suggerent que el mestre comparteixi vivències des del rol d'adult per tal de generar un clima de proximitat, confiança i estima.

PRIORITZAR

Diu el petit príncep que “l'essencial és invisible als ulls”. L'èxit del tancament de curs està correlacionat amb el valor que des de l'escola s'assignin a les diferents accions i tasques a fer. Es fa necessari fer una tria conscient entre essencial, important, urgent i prescindible. Valorar des del cor i elogiar els petits detalls ajuda a donar prioritat.

CELEBRAR

Celebrar ens connecta amb la vida. Malgrat tot, tenim la possibilitat de compartir amb el grup i sentir l'escalfor de la companyonia. Cerca la fórmula ajustada als condicionants de la realitat del grup per convidar els infants a celebrar i connectar amb alegria, agraïment i amor.

ESTIMAR

Com afirma l'Eva Bach, estimar és el verb dels verbs. L'art d'estimar conjuga tota la resta d'accions. Estimar la nostra feina, l'alumnat i les famílies ens possibilita superar totes les distàncies i condicionants de la situació actual. Des del cor, podem abraçar, acaronar, apropar-nos i acompanyar tot el que ha passat i som. Estimar també facilita l'acompanyament en aquest moment de complexitat emocional.

Propostes per a celebrar el tancament de curs:

Les següents idees es poden adaptar a diferents edats i grups, tot i que recomanem que siguin a partir de 6 anys, i són un punt de partida per trobar el recurs més adequat pel teu alumnat.

- **Feu un vídeo conjunt:** demana a cada nen/a que gravi el seu des de casa, i així podeu fer un muntatge amb les imatges de tothom. Pot ajudar donar una premissa inicial que doni sentit al conjunt dels vídeos: una pregunta (per exemple, què t'endús d'aquest curs? Què desitges als teus companys i companyes per l'estiu?), compartir un fragment d'una cançó que vulguin dedicar al grup, ensenyar un dibuix i fer un mosaic entre tots...
- **Proposa un Bingo** de coses que heu viscut plegats aquest curs: podeu pensar les situacions conjuntament, o demanar-ho a un petit grup d'alumnes que estiguin especialment motivats, o preparar-les tu i que així siguin sorpresa per elles i ells. Escriu-les de forma sintètica en una quadrícula. Per jugar-ho com un Bingo, distribueix les situacions en ordre diferent en cada cas! També podeu jugar a anar-les llegint i que cadascú assenyali les que ha viscut. Pots posar situacions ben diferents i divertides, que tinguin a veure amb la cultura de grup i de centre, com per exemple: "m'he amagat al racó del pati x", "he rigut d'una broma de la Maika", "he posat una excusa quan no he fet els deures", "he anat a fer d'ajudant a parvulari", "he dit que em feia mal la panxa perquè el Paco em donés una camamilla".
- **Escriviu una història per capítols**, que expliqui com ha estat aquest curs, però que serà secreta! Una persona començarà la història, escriurà un parell de línies o un paràgraf, i dirà només les últimes paraules a una altra persona, que haurà de continuar la història a partir d'aquí. Pots convidar a sumar-hi fantasia perquè sigui més creativa i divertida.
- **He crescut!** Proposeu un espai per recordar i explicar quines coses han après durant el curs: ja em sé cordar les sabates! He après a jugar a l'UNO. He vist com dormen els dofins... Això també pot ajudar a fer un relat de tot el que heu viscut durant el curs, també a nivell acadèmic, i facilitar el tancament fent un viatge des del setembre a l'actualitat.
- **L'eslògan o paraula del grup:** feu un procés de tria d'una paraula o frase que representi el vostre grup. Una forma de dinamitzar-ho pot ser fer una primera proposta per parelles, unir dues parelles i construir-ne una de nova, unir dos grups de quatre i fer-ho de nou, etc, fins tenir una frase final. Per donar-li el toc final, podeu dibuixar la frase usant com a traç els noms de totes les persones de la classe. Pot ser una bona postal de comiat, oi?
- **Amic invisible:** si tens ocasió d'estar amb els alumnes presencialment podeu aprofitar aquest recurs. Es pot dinamitzar més o més segons creieu, posant més o menys premisses: pot ser una targeta amb un missatge, o un regal manufacturat, etc. Para compte a si hi pot haver alumnes que estan en una situació de socialització vulnerable, pots acompanyar aquesta situació si per exemple tu centralitzes els obsequis i després els reparteixes, i si no son dirigits a una persona en concret sinó que poden ser per qualsevol.

Propostes específiques per final d'etapa (6èEP i 4tESO):

Els finals d'etapa són moments especialment sensibles. La sensació de final es fa gran quan també s'hi suma un futur canvi d'espai (de centre educatiu), de grup, d'horaris i rutines, de referents... Cuidar de forma especial aquest moment ajudarà a fixar un relat positiu de la vivència que han tingut, a sostenir una autoestima saludable i a cuidar la predisposició amb la que enfrontar la nova etapa que vindrà.

- Potser alguns coneixeu la fable [del pot de vidre i el cafè](#). Us proposem aprofitar l'analogia que hi presenta per convertir-ho en una dinàmica de tancament d'etapa. Pots explicar el conte com a introducció, i després proposa omplir un pot de vidre que simbolitzi el grup, emprant materials que hagin pogut trobar (pilotes de ping-pong, cigrons, terra i aigua, per exemple). Parleu de què simbolitza cada material, i podeu-li nom de coses concretes: les pilotes potser són cada persona del grup, els mestres que els han acompanyat aquests anys. Digueu en veu alta els seus noms per significar-los. Potser els cigrons són els moments significatius que heu viscut plegats, els podeu explicar, recordant anècdotes i respirant de nou el que vau sentir llavors. Què és la terra? Potser la quotidianitat, allò que ha format part de la rutina dels últims anys...
- [Feu-los un regal](#) de part del docents i personal del centre que hi ha tingut relació! Una proposta pot ser un vídeo on aquestes persones els dediqueu un missatge de comiat, potser un record entranyable, potser un desig de bona sort.
- [Representeu el seu pas pel centre](#), podeu fer un dibuix, si és possible a terra (en paper mural o directament amb guix o cinta al terra), d'un camí. Aquest simbolitza l'etapa que han viscut al centre. Situa-hi tants espais com cursos hagin passat (6 en el cas de sisè EP, 4 en el cas de secundària). Acompanya amb una visualització a caminar (per ser simbòlicament o físicament, segons el grup) pels diferents espais donant lloc a tot el que han viscut en cada un d'ells. A continuació, convida'ls a expressar en forma de dibuix, paraula, etc, el que hagin sentit en cada un. Aquest procés també pot ser individual, cadascú amb el seu dibuix.
- Part del tancament és també preparar-se pel que vindrà. Proposa'ls [escriure una carta](#) "al meu 'jo' de 1rESO/1rBatx/etc". Convida'ls a reflectir-hi aspectes com: què els fa por, en què se senten segurs/es, què no volen oblidar, què volen deixar enrere, etc.
- [L'espai físic](#) on han viscut els últims anys de ben segur haurà estat un lloc important. Convida'ls a recórrer individualment tots els racons de l'escola o institut, recordant el què han viscut en cadascun, en un caminar introspectiu. Si el grup ho precisa, aquest procés pot ser més guiat, per exemple deixant notes a diferents espais que continguin preguntes o frases que convidin a la reflexió o al record. Fes un tancament d'aquest passeig posant en comú com s'ha sentit cadascú i compartint el que necessitin.
- El [poder de la paraula](#) és molt gran! Els moments de tancament conviden a poder expressar allò que potser encara està pendent. No deixis perdre la oportunitat de posar paraula a tot això, en diferents nivells: què voldrien dir al seu grup abans de marxar? Pots proposar compartir a través de les paraules "Sí, Gràcies, Si us plau" els seus missatges. Què voldrien deixar de llegat al centre? Pots proposar que deixin una carta per als alumnes més petits, que agafaran el seu relleu.
- I acabem amb un clàssic, feu una [orla](#) perquè tinguin un record de tothom! Aproveiteu el potencial creatiu per sortir dels models clàssics i aconseguir que transmeti l'essència del grup.

I WISH YOU MORE

Amy Krouse Rosenthal & Tom Lichtenheld

Et desitjo a tu que tinguis més pujades que baixades.
Et desitjo a tu que donis tant com rebis.
Et desitjo a tu que vagis de puntetes més que què vagis per les profunditats.
Et desitjo a tu més que per mi mateixa.
Et desitjo a tu més abraçades que esbracades.
Et desitjo a tu que tinguis paraigües si plou.
Et desitjo a tu que els banys siguin de bombolles.
Et desitjo a tu més tresors que butxaques.
Et desitjo a tu més històries que estrelles.
Et desitjo a tu perquè tu ho has sigut tot.

